

Av. Arb. Fatih TÜRK

**KARBON VERGİSİNİN
YÖNLENDİRİCİ NİTELİĞİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ÇEVRESEL VERGİMENİN AMAÇLARI İLE TEMEL İLKE VE KAVRAMLARI

I. VERGİLEMENİN AMAÇLARI	3
A. Mali Amaçlar	12
B. Diğer Amaçlar	16
1. Genel Olarak	16
2. Gelirin Yeniden Dağıtımı.....	17
3. İşsizliğin azaltılması, Büyüme Politikaları	17
4. Halk Sağlığı ve Nüfus Politikaları.....	18
5. Çevresel Amaçlar.....	19
II. ÇEVRESEL VERGİ KAVRAMI VE BU KAVRAMA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR.....	20
A. Çevresel Vergi ve Çevre ile İlgili Vergi Kavramı.....	20
B. Çevresel Vergilere İlişkin Temel Kavramlar.....	23
1. Sürdürülebilirlik	23
a. Genel Olarak Sürdürülebilirlik Kavramı	23
b. Sürdürülebilirlik Kavramının Tarihsel Gelişimi.....	24
2. Sürdürülebilir Kalkınma	29
C. Sürdürülebilir Kalkınmanın Finanse Edilmesi.....	37
1. Özel Sektörün Sürdürülebilir Kalkınmayı Finanse Etme Yöntemleri	38

a. Sürdürülebilir Krediler.....	39
b. Yeşil Mortgage (Tutsat Kredi)	41
c. Kredi Kartları	43
d. Ekolojik Mevduatlar	43
e. Yeşil Tahviller	44
f. Yeşil Menkul Kıymetler.....	45
g. Yeşil Risk Sermayesi/Özel Sermaye	46
h. Yeşil Sigortalar.....	47
2. Devletlerin ve Uluslararası Örgütlerin Sürdürülebilir Kalkınmayı Finanse Etme Yöntemleri	49
III. ÇEVRESEL VERGİ TEORİSİ	50
A. Saf Dışsallık Argümanı.....	50
B. Çifte Kazanç Argümanı.....	51
IV. VERGİLENDİRME İLKELERİ BAKIMINDAN ÇEVRESEL VERGİLENDİRME	53
A. Verginin Genelliği İlkesi Bakımından	53
B. Verginin Mali Güç ile Orantılı Olması İlkesi Bakımından.....	55
1. Genel Olarak	55
2. Kirleten/Kullanan Öder İlkesi ve Verginin Mali Güç ile Orantılı Olması İlkesi Arasındaki İlişki.....	57
C. Verginin Kamu Giderlerini Karşılama Özgülenmesi İlkesi Bakımından	60
D. Vergi Yükünün Adaletli ve Dengeli Dağılımı İlkesi Bakımından	61
E. Verginin Yasallığı İlkesi Bakımından	63
V. ANAYASAL İLKELER BAKIMINDAN ÇEVRESEL VERGİLENDİRME.....	67
A. Sosyal Hukuk Devleti İlkesi Bakımından	67
B. Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı İlkesi Bakımından.....	69
C. Hukuki Güvenlik İlkesi Bakımından	74

İKİNCİ BÖLÜM
KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA VE TÜRK
HUKUKUNDA TEMEL ÇEVRESEL MALİ
YÜKÜMLER

I. ATIK VE EMİSYON AZALTILMASINA YÖNELİK MALİ YÜKÜMLER	78
A. Katı ve Sıvı Atıklar.....	78
B. Ulaşım	83
1. Yakıt Vergileri.....	83
2. Motorlu Taşıtlar Vergisi	87
3. Motorlu Taşıtlar Üzerinden Alınan KDV	95
4. Motorlu Taşıtlar Üzerinden Alınan Özel Tüketim Vergisi.....	97
II. ÜRÜNLERE YÖNELİK MALİ YÜKÜMLER.....	102
III. GERİ KAZANIMI SAĞLAMAYA YÖNELİK MALİ YÜKÜMLER	105
A. Geri Kazanım Katılım Payı.....	105
B. Geri Kazanım Katkı Payı	107
IV. DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASINA YÖNELİK MALİ	
YÜKÜMLER.....	109
A. Orman Vergisi.....	109
B. Yeraltı Suları Vergisi	112

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA KARBON
VERGİSİ VE YÖNLENDİRİCİ NİTELİĞİ

I. KARBON VERGİSİ VE KARBON VERGİSİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	115
II. KARBON VERGİSİNİN TEMEL UNSURLARI.....	125
A. Verginin Konusu ve Vergiyi Doğuran Olay.....	125
B. Verginin Yükümlüsü	128
C. Vergi Matrahı ve Verginin Oranı	130
D. Muafıklar, İstisnalar Ve İndirimler.....	132

E. Vergisel Ödevlerin İhlali Halinde Yaptırımlar	136
III. YÖNLENDİRİCİ VERGİLER	138
IV. VERGİ UYUMU	147
V. KARBON VERGİSİNİN YÖNLENDİRİCİ NİTELİĞİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELER	152
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	165
KAYNAKÇA.....	169